

D ů v o d y :

Dovolací rekurs Jana M-a je bezdůvodný. Okolnost, že v jeho zájmu byla pravoplatně povolena separace pozůstalosti, není důvodem, aby rekursní soud zkoumal, zda částka, která na zůstavitelovu pojistku byla vyplacena pozůstalé vdově, patří do pozůstalosti čili nic, když mezi dědici není spor o to, zda pojistka patřila do pozůstalosti čili nic, nýbrž o to, patří-li pozůstalé vdově či zůstavitelově matce. Rozhodnutí rekursního soudu je tedy v souladu s §§ 44, 45 nesp. pat. a pozůstalostní soud nebyl oprávněn uložit Anně Ch-ové, aby k soudu složila částku, kterou žádný z dědiců pro pozůstalost nereklamuje. Poukaz na rozh. čís. 2049 Sb. n. s. nedopadá, neboť tam nejvyšší soud stejně rozhodl vyhovět dovolacímu rekursu fy. W., které bylo nižšími soudy uloženo, by složila k soudu peněžitou částku, ač firma ta svého dluhu neuznávala, kdežto jinak šlo tam o částku, která do pozůstalosti patřila.

Čís. 15447.

Není nezákonností, byl-li podle § 136 nesp. pat. odkázán na pořad práva věřitel, jenž měl pro svou pohledávku exekuční titul.

(Rozh. ze dne 30. září 1936, R I 899/36.)

Usnesením p r v é h o s o u d u byl Československý stát se svou pohledávkou odkázán podle § 136 nesp. pat. na pořad práva civilního. R e k u r s n í s o u d změnil toto usnesení jen potud, že odkázal Československý stát na pořad práva správního. Proti tomuto rozhodnutí stěžuje si Československý stát jen proto, že podle § 25 zák. čís. 100/31 Sb. z. a n. měli býti na cestu správní odkázáni dědicové, poněvadž ti popřeli nárok, který se opírá o exekuční titul, totiž vykonatelný výkaz nedoplatek.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Otázka, kdo měl býti odkázán, je rozřešena souhlasně nižšími soudy, a jde proto o dovolací rekurs ve smyslu § 46, odst. 2 zák. č. 100/31, který může býti podán jen pro nezákonnost, zřejmý rozpor se spisy nebo zmatečnost. Dovolací rekurs je podán pro nezákonnost. Nezákonné ve smyslu § 46, odst. 2 citovaného zákona jest takové opatření, které se příčí jasnému a nepochybnému znění nebo smyslu zákona, jehož bylo nebo mělo býti na případ užito (čl. V. č. 1 zákona č. 251/34 Sb. z. a n.). Jak rekursní soud, tak i stěžovatel neprávem se sice odvolávají na § 25 zákona č. 100/31, neboť nejde o otázky předurčující. Na tento případ mělo býti užito zásady vyslovené v § 136 nesp. pat., podle něhož pohledávky, u nichž se nedosáhne narovnání, mají býti odkázány na pořad

práva. Poněvadž § 136 nesp. pat. nestanoví, že se jinak má postupovati, opírá-li se popřená pohledávka o exekuční titul, nejde o nezákonnost, nýbrž o právní posouzení, o němž nelze říci, že by zjevně odporovalo jasnému a nepochybnému znění nebo smyslu zákona.

Čís. 15448.

Pojištění smluvní.

Význam nesprávných údajů pojistníkových učiněných pojistiteli po pojistné příhodě.

(Rozh. ze dne 30. září 1936, Rv I 1046/36.)

Proti žalobě na zaplacení pojistné částky namítla žalovaná, že není podle pojišťovacích podmínek povinna škodu likvidovati, poněvadž žalobci neučinili správná a úplná udání, jež jsou potřebná za účelem vyšetření škody, zejména co se její výše týče. Udali totiž u jednoho kožichu, že má cenu 5.000 Kč, žalovaná však zjistila, že kožich ten byl koupen za 600 Kč. N i ž š i s o u d y uznaly žalobní nárok důvodem po právu, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Je pravda, že druhá věta § 18 podmínek je shodná s ustanovením § 32, odst. 3 bývalého pojišťovacího zákona č. 501/17 ř. z., dle něhož jest souzený případ ještě posuzovati. Jest však uvážiti, že § 32 cit. zák. nevešel v platnost a že tedy § 32 cit. zák. platil jen jako norma dispositivní, nikoliv velící, takže strany měly na vůli upravit smluvně věc jinak. Nebude proto pro výklad § 18 pojišťovacích podmínek bez dalšího rozhodný jen úmysl zákonodárce, který setrval na znění § 32 cit. zák. přes výtky, které byly činěny příslušným ustanovením pojišťovacího řádu č. 343/15, nýbrž půjde o to, jaká pravá smluvní vůle stran vychází ze znění dotyčného ustanovení podmínek. A tu při objektivním, logickém výkladu dotčeného ustanovení podmínek nelze dojíti než k závěru, že pojistník může zbavití průpadné doložky účinnosti zcela stejně jak důkazem nezaviněnosti, tak bezvýznamnosti. Oba dva důkazy jsou samostatné a od sebe tak zřetelně odděleny, že nelze usuzovati na závislost jednoho na druhém. Oba dva pak dle jasného znění smlouvy platí pro všechny závazky t. zv. sekundární bez rozdílu. Nerozlišily-li smluvní strany mezi nimi a nesmluvily-li pro tu kterou požadavek bezelstnosti, ač při smluvní svobodě tak učiniti mohly, dlužno vykládati smlouvu dle jejího jasného, žádnou pochybnost nezavdávajícího znění. Výklad ten nelze nazvati slovným snad proto, že nebere zřetel ke genesi a smyslu shodně se smlouvou znějícího ustanovení zákonného (§ 32, odst. 3), jehož spornost je odvolacímu soudu známa z rozhodnutí č. 5777, 12583 Sb. n. s., kde nejvyšší soud proti názoru zastávanému nejnověji Ehrenzweigem, Versicherungsvertragsrecht 1935, str. 329, podrobně odůvodňuje správnost výkladu vyvozovaného v souzeném případě ovšem ze smlouvy. Nelze tedy souhlasiti s výkladem jakoby z důvodu pojišťovací morálky důkaz